

De topontmoeting

TEUN DE NOOIJER & LISETTE SEVENS

LISETTE SEVENS BEHOORT VOLGENS KENNERS TOT DE TIEN BESTE HOCKEYSTERS DIE NEDERLAND VOORBRACHT. TEUN DE NOOIJER IS VOLGENS HEN DE ALLERBESTE BIJ DE MANNEN. ZE TREFFEN ELKAAR IN OVERVEEN.

Door Rim Voorhaar
Fotografie Bastiaan Heus

OVER ELKAAR

Lisette Sevens: 'Vorig jaar werd ik al een keer gemaïld met de vraag of ik mee wilde doen aan een topontmoeting in *hockey.nl*, maar ik kon toen niet. Later kwam de vraag weer. Maar eigenlijk wilde ik maar een iemand ontmoeten: Teun de Nooijer. Ik vind jou een echte zen-hockeyer. Jij bent hockey: één met stick én bal... Maar ook erbuiten ben je één met wat je doet.'

Teun de Nooijer: 'Jeetje, wat moet ik hier op zeggen? Kijk, ik ben volgens mij inderdaad vooral iemand die op zijn gevoel speelt maar aan de andere kant ook weer niet. Achter elke actie zit namelijk wel een idee en ben ik dus niet impulsief. Maar het is zeker een van mijn kwaliteiten dat ik eigenlijk altijd de rust weet te bewaren en dus snel kan schakelen tijdens de wedstrijd omdat ik mijn kop niet verlies. Neem bijvoorbeeld die tennisser, Roger Federer. Hij weet zich tot in het extreme te beheersen. Zelden laat hij zich even gaan, is altijd *in control*. Veel mensen vinden dit zelfs irritant, willen meer emotie, meer passie. Ik begrijp dat, maar juist dat onaantastbare, die balans van hem, daar heb ik enorm veel respect voor en vind ik waanzinnig mooi om naar te kijken.'

LEIDERSCHAP

Lisette: 'Jij bent volgens mij een heel natuurlijke leider, ook op het veld. Zonder veel babbels. Een zogenaamde *leader by example*. Klopt dat?'

Teun: 'Dat herken ik wel. Ik vind dat ik altijd het goede voorbeeld moet geven en doe dat het liefst met bal en stick. In 2002 werd ik aanvoerder bij Bloemendaal, omdat jongens als Erik Jazet, Remco van Wijk en Diederik van Weel weggingen. Ik was toen de meest ervaren speler in de selectie. Tot die tijd was het: laat Teun maar zijn gang gaan. Maar vanaf dat moment had ik een extra taak. Ik moest mezelf af en toe een schop onder de kont geven. Ik moest ineens ook tijdens de voorbespreking iets zeggen. Vond ik best lastig. Ik was van kleins af aan altijd de jongste in mijn team. Jongens met wie ik speelde, waren vaak drie jaar ouder. Nogal wiesde dat je dan gewend bent om vooral zo goed mogelijk je eigen spel te

spelen. Sinds die tijd is er veel veranderd en heb ik als aanvoerder mezelf ontwikkeld, maar nog steeds doe en zeg ik alleen iets als het van binnenuit komt. Dan is het namelijk natuurlijk en komt het ook aan. Maar als het er niet is, dan is het er niet. Ik ga niet geforceerd een toneelstukje spelen.'

Lisette: 'Ik was ook aanvoerder, een heel harde aanvoerder zelfs. Maar dat kwam echt van binnenuit. Er zit heel veel vuur in mij. Verliezen kan gebeuren, maar ik kan er niet tegen als mensen niet echt hun best doen. Ga je niet helemaal tot het gaatje, dan heb je een kwaaije aan mij. Buiten het veld was ik heel erg rustig. Als we in een vliegtuig ergens naartoe gingen, zat iedereen met elkaar te kletsen. Ik las dan lekker een boek. Maar in het veld was ik echt een kenau, mensen waren bang voor mij. Ik zei weleens in de rust als er een paar aan het huilen waren: 'Janken doe je maar in je eigen vrije tijd'. Daar kon ik helemaal niet tegen. Waarop die meiden natuurlijk nog harder gingen huilen, haha.'

Teun: 'Tijdens de laatste wedstrijd van de finale in de play-offs tegen Amsterdam kon ik door een blessure niet spelen voor Bloemendaal. Ik zat op de bank. Al coachend kon ik misschien toch nog een zekere rol vervullen. Of ik net zo tekeer kan gaan als jij vroeger? Nou, achteraf merkte ik wel dat ik best schor was, dus ik moet nogal

wat hebben zitten coachen en sturen. Wel probeer ik mensen op een bepaalde manier te benaderen waarvan ik denk dat het de beste benadering is voor die persoon. Zo wilde ik iets tegen een jonge jongen zeggen, maar hij had het even heel zwaar. Waarop ik dacht: even wachten, want anders werkt het alleen maar averechts. Toen liep ik met hem in de rust het veld af en ondertussen probeerde ik te achterhalen wat hem het meest kon helpen op dat moment.'

Lisette: 'Ha, die methode is veel beter dan die van mij vroeger. Totaal anders.'

SCHEIDSRECHTERS

Teun: 'Ik heb weleens moeite met scheidsrechters. Loop je naar zo'n man toe en stel je een normale vraag zonder stemverheffing of raar woord ertussen. En dan word je zo met een handje weggestuurd. Als scheidsrechter kan en mag je je ook kwetsbaar opstellen. Je kunt best een keer zeggen: 'Misschien is het zo, maar ik heb het anders gezien.' Daar heb ik veel en veel meer respect voor. Het spel is zo alle Jezus snel. Ik heb zelf ook wel gefloten, bij mijn dochters van tien en acht. Ik zit er ook weleens naast. De beste scheidsrechter die ik ooit meemaakte was Erik Klein Nagelvoort. Met hem kon je tijdens een wedstrijd gewoon even schakelen. Perfect. Juist door je af en toe ook kwetsbaar op te stellen toon je wat mij betreft echt leiderschap.'

Lisette: 'Mijn favoriete scheidsrechter heette, geloof ik, Kramer. In tegenstelling tot jou scoorde ik bijna nooit, maar bij mijn club Amsterdam had ik op een goed moment een keer gescoord. Toen had Kramer echter al gefloten. Normaal zou ik uit mijn vel springen, maar hij greep met beide handen naar zijn hoofd. Zo van: sorry. Ik zei meteen niets meer. Wat ontzettend goed dat die scheidsrechter zo reageert, dacht ik. Hij toonde zich kwetsbaar. Totaal. Als je dat doet, heb je mij voor je gewonnen.'

Teun: 'Mijn vader zegt altijd: als scheidsrechter sta je er om het spel te begeleiden. Niet om jezelf te laten zien. Daar heeft hij gelijk in. Eigenlijk moet je een scheidsrechter niet zien. Degene die dat voor elkaar krijgt, doet het perfect.'

Maar ik zie ze nog te veel, scheidsrechters die per se zichzelf willen tonen. Juist dat geeft meestal weerstand en onbegrip bij publiek en spelers.'

DE MOOISTE

Lisette: 'De mooiste wedstrijd die ik ooit speelde was toch mijn eerste interland, tegen Engeland, op Wembley. Die Britten huurden honderd scholen in om zo'n wedstrijd bij te wonen. Dan vulden ze die hele tribunes met kindertjes.'

Teun de Nooijer

Geboren: 22 maart 1976, Egmond aan den Hoef	Doelpunten in Oranje: 208
Clubs: Alkmaar, Bloemendaal, Harvestehuder (Dui)	Belangrijkste prestaties met Oranje:
Clubtitels: 9x landskampioen met Bloemendaal, 1x met Harvestehuder	OS: goud (1996 en 2000), zilver (2004)
1x EC I en 1x EHL met Bloemendaal	WK: goud (1998), zilver (1994), brons (2002)
Interlands: 429	EK: goud (2007)
	CT: goud (1996, 1998, 2000, 2002, 2003, 2006)

Lisette Sevens

Geboren: 29 juni 1949, Helmond	Doelpunten in Oranje: 6
Clubs: HUAC, HBS, Amsterdam	Belangrijkste prestaties met Oranje:
Clubtitels: 10x landskampioen en 8x EC I met Amsterdam	OS: goud (1984)
	WK: goud (1974, 1978, 1979, 1983)
	EK: goud (1984)

TEUN: 'IK GA NIET GEFORCEERD EEN TONEELSTUKJE SPELEN'

Een spektakel, maar je kon de scheidsrechters niet horen.
 Teun: 'Hoeveel mensen zaten er toen in het stadion?'
 Lisette: 'Hoeveel zouden het er zijn geweest? Vijftigduizend, zestigduizend. Misschien wel meer. Toch, als ik er zo over nadenk, heb ik ook een bijzondere herinnering aan een Europa Cup met Amsterdam. Er deed nog een Nederlandse ploeg mee, Were Di. En wij waren de underdog. We speelden geloof ik gelijk, dus ging het om het doelsaldo. De laatste wedstrijd speelden we tegelijkertijd. Elke keer als er gescoord was, renden we terug naar onze eigen helft en maar roepen: 'Gauw door, gauw door.' Het werd iets van tien tegen nul. Na die wedstrijd hoorden we dat wij eerste waren. Die ontleding die ik toen voelde: 'Jaaaah.' Dat soort onverwachte overwinningen blijven me bij. Terwijl ik toch ook onze gouden medaille op de Olympische Spelen in 1984 had kunnen noemen.'
 Teun: 'Maar dat succes voelde je zeker aankomen?'
 Lisette: 'We gingen niet voor minder. Ik kan me voorstellen dat jullie ervaring in Sydney subliem zal zijn geweest?'

Teun: 'De insteek was min of meer hetzelfde als bij jullie. Ook wij gingen niet voor minder dan goud. We hadden vlak ervoor de Champions Trophy in Amstelveen gespeeld en daar alle wedstrijden gewonnen. We wisten dat als we gewoon ons niveau spel zouden halen, in Sydney het goud voor ons was.'
 Lisette: 'Maar er ging iets mis...'
 Teun: 'We speelden vrij snel gelijk tegen Maleisië. En we stonden voor tegen de Duitsers, maar het werd toch nog gelijk. Uiteindelijk werden we geholpen door de Engelsen. We verloren van Pakistan en leken uitgeschakeld voor de halve finale. De helft zat al in de eetzaal. Het was klaar. Totdat iemand zei dat het nog gelijk stond bij Engeland tegen Duitsland, met tien minuten te spelen of zo. Wij naar ons huisje om naar een klein schermje te kijken. Zagen we die corner erin gaan van die Giles, zodat Engeland won. En wij toch door waren. Uiteindelijk wonnen we goud door twee heel goede wedstrijden tegen eerst gastland Australië en toen Zuid-Korea in de finale. Maar de missie was niet echt geslaagd, vond ik. Ook vanwege

Lisette: 'Ik vind jou een echte zen-hockeyer: één met bal en stick'

het gedoe erna met de bondscoach, Maurits Hendriks, die toch weg moest. Kortom: ik ben niet zo trots op Sydney.'

HET DISTRICT

Lisette: 'Op welke wedstrijd ben je wel trots? Het mag ook op clubniveau zijn.'
 Teun: 'Ik denk weleens terug aan toen ik als klein mannetje met Jongens B van Noord-Holland de districts-kampioenschappen won. In de zaal. We hadden één keer getraind. Ik was zo trots op die prestatie. En nog.'
 Lisette: 'Je stond al heel jong bekend als een groot talent. Ik heb zelfs begrepen dat volwassenen speciaal naar je kwamen kijken.'
 Teun: 'Dat is in die tijd altijd langs mij heen gegaan. Later hoorde ik het pas. Nooit geweten. Ik was er ook niet mee bezig. Mijn dochter van tien, Philine, mocht ook eens voorspelen voor het Noord-Hollands. Vroeg ze hoe dat bij ons ging. Ik vertelde dat er toen nog geen C'tjes waren maar wel B'tjes. En ik was elf, twaalf. Zij is ook vrij klein. Ik vertelde hoe je punten kreeg voor allerlei verschillende onderdelen. Roelant Oltmans moest ook punten geven. Hij vertelde me dat de coaches zich na afloop afvroegen of ik wel geselecteerd moest worden. Ze vonden mij te jong en vooral te klein. Waarop Roelant zei: 'Nou, ik heb gekeken naar het partijtje aan het einde. Ik zag de hele tijd kluitjes. Maar er kwam steeds een klein ventje met de bal uit dat kluitje. Volgens mij moet je dat jochie gewoon selecteren.' Dat zei ik dus ook tegen mijn dochter: 'Het maakt dus niet zoveel uit dat je nu misschien iets kleiner bent dan de rest, ik ben ook pas wat later gaan groeien.'
 Lisette: 'En? Hoe is het afgelopen?'
 Teun: 'Het is haar gelukt. Ze is zó trots.'

LAATBLOEIER

Lisette: 'Toen ik via vriendinnetjes bij Amsterdam ging spelen, vroegen ze of ik bij het eerste of het tweede wilde spelen. Interchange was er nog niet. Zelfs wisselen mocht toen niet. Dus ik zei: 'Ik wil met het tweede mee, want ik kom hier om te spelen. Niet om op een bank te zitten.'

's Avonds werd ik gebeld dat er iemand ziek was geworden. Mocht ik toch meedoen met het eerste. Later gebeurde dat bij het Nederland elftal, moest ik ook op de bank beginnen. Maar daar had ik helemaal geen zin in. Ik heb bedankt. Ben ik lekker met mijn vriendje door Europa gaan crossen. Jij was een natuurtalent, maar ik totaal niet. Ik was niet die speelster met de fluwelen techniek en moest het hebben van hard werken. Ik ben een laatbloeier. Ik was al 24 jaar toen ik in het Nederlands elftal kwam. Op mijn club draaide ik wel goed. Ik was een keer op zo'n groot toernooi in Amstelveen in 1973. Ik was er begeleider van een team. Ik dacht: 'Dat kan ik ook, waarom niet?' Er ging bij mij een knop om. Ik had zelf niet eerder de gedachte dat ik Oranje moest halen. Ik was vooral gek van het spelletje. Mijn vader zei altijd: 'Je mag nooit in het Nederlands elftal spelen, want dan krijg je van die oogkleppen op.' Haha.'
 Teun: 'En, had hij gelijk?'
 Lisette: 'Ja, zeker had ik die oogkleppen op, daar had-ie gelijk in. Hoe erg is dat als je topsporter bent? Het aller-

LISETTE: 'IN HET VELD WAS IK EEN KENAU, MENSEN WAREN BANG VOOR MIJ'

belangrijkste voor mij was dat ik alles zo vanuit mijn hart deed. Letterlijk met hart en ziel voor dat spelletje gaan. Dat zeg jij ook ergens op je site over je academie, het gaat erom of je het met je hart doet.'

Teun: 'Bij dat jeugdteam van Noord-Holland was er een jongetje dat aan mij vroeg hoeveel goals ik had gemaakt. 'Goals?' zei ik. 'We hebben toch gewonnen? Daar ging het toch om?' Dat jongetje: 'Ja, maar je kunt weer geselecteerd worden.' Daar was ik helemaal niet mee bezig. Ook niet met mensen die langs de kant stonden. Dat is, denk ik, voor ieder kind van belang. Je bent er om lekker te spelen, lekker te hockeyen. Dan is het leuk en gaat het dus goed. Het is alleen maar extra ballast als je met een uitkomst bezig bent of met je omgeving.'

HET ZWARTE GAT

Teun: 'Hoe was het toen het hockey klaar voor je was?'
Lisette: 'Moeilijk. Ik wist niet waarin ik goed was. Hockey was zo vanzelfsprekend. Ik beloofde mezelf ook toen ik stopte: later ga ik iets doen waar ik net zo mijn hart en ziel in kwijt kan als in het hockey. Heb allerlei leuke dingen

gedaan, onder andere journalistiek werk, maar niets was zo leuk als het hockey. Nu doe ik wel iets waar ik me met hart en ziel aan kan geven. Via de ademtechnieken van de wereldwijde vrijwilligersorganisatie Art of Living mensen handvatten geven om stress kwijt te raken en dichterbij hun centrum te komen, wat jij al van nature hebt. Het heeft me ook veel meer gecenterd. We geven ademcursussen aan mensen in gevangenissen, zieken, maar ook aan gezonde mensen en dat wereldwijd. Goed, het heeft een kleine twintig jaar geduurd, waarin ik heel veel geleerd heb, maar wees niet bang: jij bent nu al veel verder dan ik toen was.'

Teun: 'Ik heb gemerkt dat ik het leuk vind om te coachen en mensen te begeleiden. Welke benadering past het beste? Dat geeft me enorm veel energie. Ik doe het ook met mijn eigen bedrijf. Ik werk vooral met mensen uit het bedrijfsleven. Het verbaast me vaak dat bijvoorbeeld de zelfkennis van het individu, team of de organisatie onderbelicht is. Terwijl het mijns inziens essentieel is dat je weet wat de eigen kwaliteiten zijn, ook in de sport.'
Lisette: 'Het vergt moed om je hart te volgen. Ik ben er van

Teun: 'Bloemendaal is mijn club, niet mijn werkgever'

overtuigd dat als je je hart volgt, er ook weer iets anders op je pad komt. Daar durf ik mijn hand voor in het vuur te steken. Ik heb het zelf vaak ervaren.'

MANDEKKING

Teun: 'Wanneer ben je helemaal gestopt met hockeyen?'

Lisette: 'Eind jaren negentig, denk ik. Ik speelde in de veteranen van Amsterdam. Dan wordt er nog steeds gedacht dat je de beste bent. Speel je om tien uur op Hilversum in de regen. Daar had ik op een gegeven moment helemaal geen zin in.'

Teun: 'Kan ik me helemaal voorstellen. Floris Jan Bovelanders zei het ook een keer tegen mij. 'Weet je wat vervelend is? Dat mensen je echt gaan dekken.' Snapt hij helemaal niets van. 'Je wilt toch ook lekker hockeyen? Ga dan niet de hele middag op mijn lip staan.' Ik zal waarschijnlijk uiteindelijk in de ploeg bij *Flop* komen te spelen. Met allemaal jongens van vroeger. Lijkt me erg leuk. Maar op het moment dat mij datzelfde gaat overkomen, stop ik. Aan de andere kant: ik mag van mijn kinderen niet eens stoppen.'

KAKCLUB

Lisette: 'Ik kwam trouwens naar Amsterdam via HBS. Wij kwamen uit Brabant en Bloemendaal vonden wij maar een kakclub.'

Teun: 'Grappig. Mijn oom, de oudste broer van mijn vader, is ook bij HBS begonnen. Hij ging met mijn opa naar Bloemendaal op gesprek. Ze hadden daar ballotage. Tot acht keer toe kreeg mijn opa de vraag wat hij voor werk deed. Waarop hij geïrriteerd zei: 'Ik ben hier toch op een hockeyclub waar ik graag mijn zoon lid van wil maken. Maar u vraagt steeds naar mijn werk. Dat doet er toch niet toe?' Vervolgens maakte hij mijn oom lid van HBS.'

Lisette: 'Dat moet wel bijzonder zijn geweest toen jij later werd gevraagd door Bloemendaal?'

Teun: 'Ja. Mijn opa heeft dat helaas nooit meegemaakt. Hij overleed vlak na de Tweede Wereldoorlog. Maar mijn oom vond dat helemaal geweldig. 'Is het cirkeltje toch mooi rond,' zei mijn oom tegen mijn vader.'

PROFHOCKEY

Lisette: 'Gelukkig is er geen ballotage meer.'

Teun: 'Er zijn wel een soort introducties voor de ouders. Een avond waarop wordt gevraagd wat je als ouder voor de club kunt doen. Af en toe rijden of een keer achter de bar staan. Dat werd mij ook gevraagd. Waarop ik zei: 'Ik ga zo eerst trainen...' Vervolgens werd er al gelachen. Het zat wel goed. Met heren 1 staan we ook weleens achter de bar. Meestal gebeurt dat een beetje om ons seizoen heen. Een aantal jongens geeft training. Zelf ben ik dan coach van mijn dochter. Wat dat betreft doen we best veel met het eerste. Dat is een tijd niet goed genoeg geweest, maar tegenwoordig wel. De binding met je club is zo belangrijk. Nog mooier zou het zijn als we weer op zaterdag zouden trainen. Dat zit er helaas niet meer in. Het is zakelijker geworden. En toch is het nog steeds gewoon hobby, geen werk.'

Lisette: 'Merk je een verschil bij de reactie van mensen?'
Teun: 'Ik hoor nu vaak: jij bent profhockeyer. Maar zo zie ik het niet, hockey is mijn hobby. En Bloemendaal is mijn club, niet mijn werkgever.' ☺